

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA, DE CATALUNYA

L'EXEMPLE D'ALEMANYA SINDICATS DE VAGUISTES?

Alemanya ha vençut una de les més perilloses crisi de la post-guerra. I amb Alemanya, la democràcia europea.

Una coalició monstruosa, d'extremismes histèrics, fruits de la fam i cobejats en ments d'illuminats i d'aventurers, cregué arribada la seva hora i donà la batalla definitiva. Però, hitleristes i comunistes han caigut aniquilats. I la socialdemocràcia que ells es cregueren desarticlar, ha sortit de la prova més forta i més coherent que mai.

Prússia, el gran Estat de la República alemanya, governat pel Partit Socialista, tenint com a guies i animadors a Braun i a Sewering i als milions d'herois companys que en aquestes hores de realitats corprenedores no perden la serenitat, ni defugen el camí que condueix a una nova civilització més justa: ha donat aquest exemple al món.

Magnífic exemple per a nosaltres! Aquí no sabem, encara, el què és misèria, no hem arribat al fons dantesc de la crisi capitalista. Aquí l'exèrcit dels sense-feina no és, encara, tan nombrós com el dels que treballen. Aquí les finances públiques no s'esgoten, encara, en l'ajut als miseriosos. Aquí el nostre petit i rutinari organisme industrial no ha estat enfonsat, encara, com la terra per un terratrèmol, i segueix funcionant, amb el seu esllanguit ritme. Aquí les classes privilegiades són, encara, fonts verges de tributació, reserva fecunda per quan els partits revolucionaris creguin arribat el moment de crear l'Espanya que tots hem ja plasmat espiritualment. Aquí, encara, el cos peninsular resta en peu, amb cor i ossos i sang i nervis i esperit no aclaparats pel joc tràgic dels grups capitalistes nacionals i internacionals i dels messiànics catàstrofics d'extremes dreta i esquerra.

¿I hem de desesperar de nosaltres mateixos, renegar del que fa tants pocs mesos gaudim: la llibertat, la possibilitat de crear una verdadera democràcia?

Alemanya, portant damunt seu el pes feixuc dels deutes de guerra, els 5.000.000 de parats forçosos, les obligacions contributives d'Estat i Municipals en quasi bancarrota, la immensa llordesa de llurs deutes nacionals i internacionals, ha contestat amb un no enèrgic, decisiu, a tots els enemics de la democràcia: als feixistes a sou de banquers i industrials, i als comunistes professionals de la demagògia sense fre.

Aprenuem, doncs, la sublim lliçó que ens arriba d'Alemanya, d'aquest gran i malhaurat poble, i, com ella, creiem que sols la democràcia plenament volguda i honestament viscuda ens farà forts i dignes de conviure amb la Humanitat civilitzada i en marxa vers al socialisme integral!

L'actuació dels nostres sindicats és avui, més que mai, un motiu de preocupació per a una gran part de la classe treballadora, la qual, conscient de tots els seus deures i drets, i amb un profund sentit de responsabilitat, ha forjat en la seva ment la idea d'una organització sindical, que sense mancar als principis fonamentals de la lluita de classes, recolzi les seves aspiracions reivindicatives en una actuació constant i enèrgica, però a l'ensem prudent i intel·ligent.

Aquesta preocupació és prou justificada, si recordem que de l'any 1900 fins ara—fa més de trenta anys!—tots els períodes de gran activitat sindical han seguit un mateix procés. En tots els casos s'han emprat els mateixos procediments i la mateixa tàctica.

Podríem afirmar, però, que no se n'ha seguit mai cap, de tàctica; puix que no es pot donar aquest nom a accions espontànies que no han estat precedides d'una meditació i d'un estudi profund de tots els factors que determinen el desequilibri que es pretén regular.

Després de cada davallada de l'organització obrera, i passat el corresponent període de repressió i de crisi sindical, ha retornat un altre període de relativa llibertat. Aleshores, com si fóssim empesos per la llei de la fatali-

tat, hem vist els organitzadors dels sindicats, llançar-se d'una manera febril a la recrutació d'afiliats. Immediatament s'ha procedit a la confecció d'una sèrie de bases de treball, les quals s'han presentat a la burgesia d'una forma comminatòria, i seguidament, d'una manera escalonada, han començat a esclatar vagues i més vagues, moltes de les quals, dirigents i dirigits han estat prèviament convençuts que les havien de perdre, però que — segons diuen sempre alguns «militants»—s'han de plantejar per a no restar «adormits». Finalment, tots ho hem vist. Una quantitat enorme d'energies esmerçades inútilment. Tots els elements aprofitables per a la realització de quelcom que pogués ésser útil i efectiu, posats en dispersió. I un sediment de desconfiança i de pessimisme envers tota actuació futura. I tota la feina per fer! I cada vegada més difícil d'emprendre-la i d'executar-la.

Anteriorment hem alludit a un fort contingent de treballadors, obrers excel·lents i perfectament capacitats per a crear una organització de caràcter constructiu, que esdevingués un veritable i principal factor per al desenvolupament del progrés econòmic i social.

Hom dirà: ¿què esperen aquests

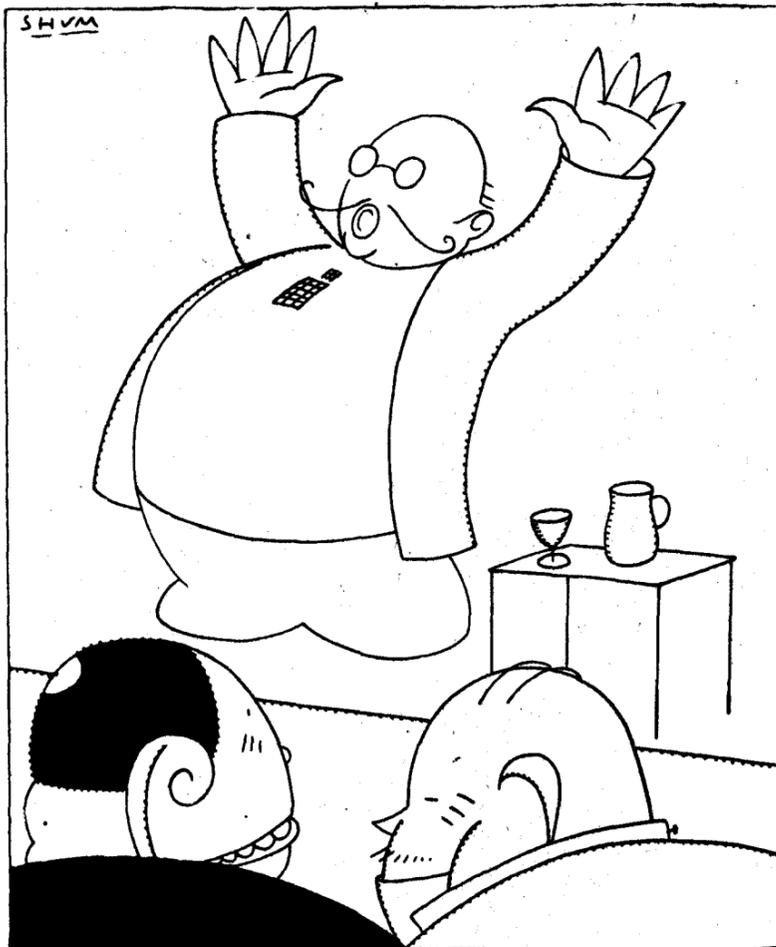
obrers? ¿Com no prenen la direcció de llurs respectius sindicats, i els converteixen en una escola de productors capaços de canviar el règim capitalista per un altre de més just i equitatiu? Quin obstacle s'interposa davant ells? ¿Qui els priva d'intervenir directament, resoltament, en totes les qüestions d'interès per als treballadors? ¿En nom de què han de renunciar a exposar llurs criteris, i a enfrontar-se a una minoria estrident que imposa procediments coercitius contraris a tota llibertat de consciència?

En nom dels principis del comunisme llibertari. Aquí hi ha precisament el secret del misteri. La C. N. del T. després de declarar que tots els seus components tenen els mateixos drets i deures, diu que, en el seu si, hi poden pertànyer tots els treballadors, qual-sevulga que sigui llur ideologia. Doncs bé; aquests obrers de contraposades creences i de diferents concepcions ideològiques, aquests treballadors, homes i dones, vells i infants—que tots coticitzen—han d'acceptar moltes vegades una actuació contrària a llur manera de sentir, perquè els principis pels quals es regeix la C. N. T. són els del comunisme llibertari. La C. N. del T., en un ple celebrat a Saragossa—els sindicats restaven clausurats i per tant no podien intervenir-hi—va prendre l'acord d'ingressar en bloc a la F. I. T., per la qual cosa, en un moment, tots els components de la C. N. T. varen veure's enrolats en les rengleres anarquistes. I tot això en nom de la, sacratíssima llibertat individual. Els anarquistes, obcecats amb la idea d'una revolució social immediata, trobant-se en ínfima minoria, converteixen els sindicats en llurs camps d'operacions, i pugnen contínuament per arrossegar les masses obreres vers actuacions estridents i violentes, que no tenen altre resultat que l'esgotament i el descrèdit de l'organització.

Els treballadors autèntics, amb capacitat i solvència professional, que voldrien veure en la C. N. T. un pur organisme de classe; una escola de sociologia, en la qual s'estudiessin tots els problemes econòmics i socials per a donar-los solucions viables i harmòniques; que fos un alt exemple de la més pura democràcia i una veritable garantia contra tot atropellament o abús de la burgesia, aquests obrers avui, no poden fer res. Al que no és

FRANCESC VILADOMAT

(Continua a la pàgina 8)

«No toquem res. Ja ho faran els nostres neta.»
(Els diaris, contant un discurs de Lerroux.)

— Caramba, senyor rector, quin home més revolucionari i valent!
— Sí, home sí, això sí que dona gust.

Una carta d'actualitat

Els diaris han publicat la carta que els diputats Marcell Domingo i Gabriel Alomar varen dirigir als parlamentaris catalans reunits a la Generalitat el diumenge darrer.

Donat el fet, ens creiem en el deure de dir, que l'acte i les opinions de Gabriel Alomar són de caràcter exclusivament personal, i que no responen al pensament de la Unió Socialista de Catalunya.

LA SETMANA POLITICA

L'Estatut i la República

Renaixen els vells prejudicis. A l'hora de la veritat, com es diu en castellà de braus, la façana de cordialitat i de lírica comprensió s'esberla de dalt a baix, i és una amenaça per a tothom i un perill per a la vida i la pau peninsulars.

Podíem preveure'l, aquest revifament. A nosaltres, si bé ens adoleix, no ens sorprèn.

El que no es podia preveure, i el produir-se ens ha sorprès i indignat, és que dos parlamentaris catalans se n'hagin fet ressò. De bona fe, segurament. Amb l'íntim desig de no llançar-se a una possible cursa d'obstacles. Però, sense prou reflexió i no oint la veu clara i neguitosa de Catalunya.

Aquests parlamentaris diuen que els catalans han de deixar l'Estatut en mans del Govern—que es manté mut, mentre es donen mil interpretacions del pacte de Sant Sebastià—i no comprometre'l a una acció immediata. I això, per amor a la República, per no pertorbar la vida republicana.

Per amor a la República!

¿Es vol una prova més positiva d'amor a la República que l'Estatut, ponderat, orfe d'estrídencies, que deixa a Catalunya facultats mínimes i reforça, com mai, el nus de relligament amb l'Estat espanyol?

Per a no pertorbar la República!

¿Qui la pertorba i l'empeny vers viaranyes de foca i perdició? ¿Els que volen resoldre els problemes? O els que pretenen ajornar-los? Amb els fets no hi caben jocs de mans. Més forts que les paraules, més dinàmics que els pobres càlculs maniobres dels polítics antiquats, ells posen la seva empremta en la vida col·lectiva: positiva, creadora, si se'ls segueix i resol; negativa, destructiva; si es vol passar i es passa per damunt ells.

Deia Galdós que els polítics espanyols no han sabut mai «rematar» la feina començada. Això succeï amb Ferran VII. Això succeï l'any de la «Gloriosa». Això succeï amb la primera República. Admirables, decidits, herois en les tasques preliminars, preparatòries. I a l'hora suprema, porucs, d'ànima minsa, les solucions mitges, d'indecent pasteig.

¿I ara hem de reviuire malaurades experiències històriques?

No!

Hem de rematarla, la començada feina de l'Estatut. I aviat.

Catalunya ha complert lleialment totes les condicions. Ara ha de complir les seves, qui va posar-les.

De fer-se així, no perillarà la República, ni s'atirà la discòrdia republicana.

Es la interinitat, la indecisió, el que sembla perills i perllonga el camí de la consolidació. No la fermesa, no la decisió dels capdavanters.

La interinitat, la indecisió, han costat ja molta sang a la República. ¿Qui pot mesurar la que es vessaria si els governants de Madrid, i amb ells les Constituents, no volguessin, tot seguit, sancionar l'Estatut?

Tot té un límit. I la paciència del poble català hi toca ja. A Catalunya ens sentim desvalguts. La Generalitat és un nom, no un contingut. Per damunt ella, els esdeveniments es desenvolupen de faisó perillós. Les delegacions del poder central, sabent-se interines, es deslliguen de llurs responsabilitats, i troben més planer l'ofici d'espectador que de tant en tant, i desganat, puja a l'escenari. I tot s'agreuja, i la intranquil·litat, la sensació demoralitzadora que es desprèn de les coses que roden soles i a la bona de Déu, van desarticulant la vida nacional sencera.

Res no val la tranquil·litat de Catalunya?

¿Res suposa per a la República la construcció d'una Catalunya forta?

¿L'amor ha d'ésser unilateral, de la perifèria al centre, i mai del centre a la perifèria?

Ja n'hi ha prou d'equívocs i de consells que ningú no demana, que Catalunya no necessita.

L'Estatut, per damunt de tot!

Què és, doncs, la C. N. T.

Hem llegit a *Solidaridad Obrera* que la C. N. T. no és responsable de les vagues. Diuen els de *Solidaridad Obrera* que la C. N. T. només es fa responsable de les vagues que els sindicats, autòmicament, declaren.

Què és, doncs, la C. N. T.?

Teòricament, ja va bé. Puix que el primer capi-

tol de l'anarquisme és aquest: que tothom faci el que vulgui!

Però, pràcticament, no ens creiem el que afirma *Solidaridad Obrera*.

La C. N. T. no declara les vagues. Però les fa declarar per la F. A. I.

La F. A. I.—uns centenars d'anarquistes més o menys de bona fe, i el 90 per cent d'ells no catalans—dirigeix els sindicats. El segell dels metal·lúrgics, per exemple, hi té gravada la marca de fàbrica, registrada: F. A. I. I els dels altres.

Els grups d'acció de la F. A. I., batallons polacs aclimatats a casa nostra per vergonya i dany dels obrers catalans, van a les assemblees que els dirigents convoquen. I s'imposen. Com sigui, i amb la pistola a la mà si convé. Ells són els distribuïdors de la paraula i els «meteors en escena» dels aplaudiments i dels crits que ofeguen la veu de l'home que comet el greu error de creure's en una reunió de companys. Són ells els qui amenacen de mort quan algú fa esment del destí de les cotitzacions. Són ells, els managers de la «gimnàstica revolucionària», amb la sang i els ossos aliens.

No s'ha de defugir cap responsabilitat. La C. N. T. i la F. A. I. són dos cossos i un sol esperit vertader. Això ha dit *Solidaridad Obrera*. I a això ens atenem.

Podran els dirigents de la C. N. T., espantats per les conseqüències que damunt ells planen i que ells han agreujat amb llur incompetència, amb llur ignorància, amb llur cridòria epilèptica pseudo-revolucionària, dir, ara, que no són ells els responsables. Ho són, i la classe obrera, que ells aclaparen de derrotes, i les sofrenes de la qual augmenten materialment i moral, ben aviat els en demanaran comptes ben clars i nets.

Aquesta és l'hora que tots, tots, els treballadors de Catalunya anhelen. I quan soni, ja veurem on aniran a amagar-se els grups d'acció de la F. A. I.: si a les terres llunyanes que deixaren per a redimir-nos, o als forats que escalfaren durant els llargs anys de mutisme i de mansa resignació sota Primo de Rivera.

La culpa dels aranzels

El Socialista de Madrid ha escrit: «¡Ya somos libres!—Así dicen que exclamó el faraónico sentimental presidente de la Generalidad catalana, al conocer el resultado del plebiscito sobre el Estatuto que van a someter a la aprobación de las Cortes. ¡Ya somos libres! ¿Pero es que antes eran esclavos? ¿Esclavos de qué y de quién? Estamos fatigados de oír hablar de que Cataluña es esclava de Castilla, cuando se pueden amontonar los hechos en demostración de lo contrario. Ha faltado dinero para toda España menos para Cataluña. Sus políticos han arrancado siempre al país lo que han querido. Y después de que todos hemos estado sacrificados para hacer florecientes sus industrias, aun se nos acusa de victimarios. Esto es verdaderamente doloroso.»

Vertaderament, és molt dolorós que un solt escrit per a *A B C* hagi estat publicat en l'òrgan del partit socialista obrer espanyol.

Perquè, anem per parts.

Macià és un home tot cor i fe. És avui l'home de Catalunya i és com ella: un símbol de treball, de sinceritat i d'honestat.

Macià, després del referèndum, en cridar «Ja som lliures!», no sols va fer-se ressò del crit de Catalunya, sinó que va retrè l'homenatge més enaltidor per a Espanya. Ara que tenim República, que al Govern central hi ha homes honrats, que a les Constituents s'asseuen homes dignes i conscients, la voluntat de Catalunya serà respectada, els compromisos solemniais seran complerts, els drets sagrats del sufragi lliure i universal seran satisfets. ¿No és això el que vol dir el «Ja som lliures!» de Macià?

I això vol dir, encara: Que Catalunya no es sentiria lliure si el referèndum s'hagués fet en temps del Borbó. Perquè Catalunya ha sofert la dictadura del Borbó i la tirania dels seus sicaris. Perquè Catalunya, sota la monarquia, era una colònia. ¿No eren, també, colònials?

Esclava de Castella ha estat Catalunya. Puix de Castella, potser sense saber-ho els castellans, han vingut ací els homes i els sistemes que més ens han fet sofrir, que més ens han humiliat. Ara ja no

n'és d'esclava. Ni de Castella, ni de ningú. Per això Macià, l'home digne que *El Socialista* hauria d'honorar; va dir, després del referèndum: «Ja som lliures!»

Es possible que els diners de l'Estat espanyol hagin inundat sempre a Catalunya. Però, certament, aquí no ens n'havíem adonat. No tenim escoles oficials. No tenim una xarxa completa de carreteres. No tenim instituts de cultura superior organitzats a la moderna. Les Escoles Normals, fàbriques de mestres, són coves repulsives. No veiem enlloc cap obra, cap institució, cap creació que ens digui: això s'ha fet amb diners de l'Estat espanyol, abans sostrets a Catalunya!... De policia i guàrdia civil, de tropes i funcionaris d'aquells que volien ésser parlats «en cristiano», sí que ens n'han sobrat sempre!...

¿Que tots els espanyols s'han sacrificat per a fer florèixer la nostra indústria?

¿Però on era el cap de qui va escriure el solt d'*El Socialista*?

L'aranzel industrial el paguem tant nosaltres com els altres. Els industrials catalans no cobren un preu a Catalunya i un altre més car a la resta de la península. Llur patriotisme no va tan lluny. I, fet i fet, amb l'aranzel ens han perjudicat i no beneficiat. Puix avui, sense aranzel, Catalunya posseiria una tècnica que no té i gaudiria la possibilitat de treballar a fons els mercats mundials.

I a més, estem a les tornes!

A nosaltres ens compren teixits, degut a l'aranzel. Però nosaltres, per culpa d'altres aranzels, mengem el blat de Castella i la carn de Galícia, cremem el carbó d'Astúries i transformem el ferro de Bilbao. A causa de lleis eixorques, fumem mal tabac de Madrid i gastem benzina a preus inversemblables. I no ens hi fem forts amb aquesta punyent veritat: l'Estat espanyol, per a protegir la indústria catalana, no ha prohibit la importació de teixits i maquinàries, com ho ha fet i ho fa amb el blat, el blat de moro, el sucre i la carn!

Tot comptat, els catalans hi perdem diners!

Ens dol que *El Socialista* doni proves d'incomprensió i publiqui judicis injustos i apassionats.

La F. A. I. i la C. N. T.

Llegiu com contesta *Solidaridad Obrera* la meua nota del número darrer titulada: «La F. A. I. i la C. N. T.»:

«La C. N. T. va derechamente hacia la sociedad anarquista. Desde JUSTÍCIA SOCIAL, Juan Comorera lo niega. ¿Quién es Juan Comorera?—preguntará el lector.

«Juan Comorera es un señor que en su casa lo conocen; que durante los años de dictaduras estuvo emboscado, escondido, dejando que los otros sacaran las castañas del fuego, y que aparece ahora lleno de humos y echando chispas... sin más objeto que realizar la esperanza de que la política le redima de su condición de «pixa tinters» o de «betes i fils». Y es un señor pedante, cuya pedantería le ha convertido en guardia civil, en polizonte, en algo peor que todo eso, y todo por agradar a Maura.

«No podemos echar en olvido que ese Juan Comorera es el director del órgano de la minoría, de una de las dos irrisorias minorías catalanas que en el Parlamento han votado la confianza al Gobierno... por odio a la C. N. T.

«Es, en fin, un señor que esconde su cobardía de ayer y su indecencia de hoy haciendo como que se enfada y se descompone como lo que es: como un merengue de los blandos.

«Ya veréis cómo, a lo mejor, salen los socialistas «catalans» echando las campanas a rebato y gritando que les hemos insultado, que discutimos insultando. Pero tómese el último número de JUSTÍCIA SOCIAL y se verán las indecencias y las canalladas — así, canalladas — que suelta ese Juan Comorera en plan de guardia civil, de polizonte, de algo peor que todo eso.»

Les paraules reflexen l'esperit dels homes. Llegint les transcrites es pot veure la petitesa tràgica dels que dirigeixen la C. N. T.

Són paraules de pistolisme arrelat a l'ànima. Són les paraules predilectes dels agents provocadors. Per què contestar-les?

Ho farem quan els senyors de la F. A. I., que en malhora monopolitzen la direcció de la C. N. T., ens diguin què en fan dels diners que els obrers sostreuen setmana a setmana del pa de llurs fills.

JOAN COMORERA

El problema del proveïment de carn a Barcelona

i II

Els mitjans de transport són deficientsíssims

Hi ha un altre aspecte d'ordre general que per la seva importància, cal fer remarcar degudament.

Gràcies a la insuperable organització de les nostres companyies carrileres, el bestiar, per venir de Lugo a Barcelona, necessita, pel cap baix, cinc dies de viatge. Això no vol dir que a vegades s'han donat casos d'haver-se quedats perduts tres o quatre vagons en una estació de canvi durant tota una setmana. Aquest bestiar, després d'haver estat degudament sotraguejat i pataquejat i passar gana i set, durant una colla de dies, arriba a Barcelona gairebé malalt, amb febre, amb vuit o deu quilos de menys per cap. Aquests quilos de pèrdua, qui els paga? No els paga la Companyia, la qual prou fa de facilitar la meitat dels vagons que calen per acomboiar la mercaderia; no els paga el venedor, car ell es desentén de la pèrdua que la mercaderia pugui patir durant el viatge; no els paga el proveïdor que rep la mercaderia, car en el preu de venda ja enclou el valor de la pèrdua; no els paga el detallista, el qual es limita a cobrar, corregit i augmentat, el valor de la carn que ha bestret per pagar al proveïdor. Simplement, els paga el consumidor, el qual en canvi d'això rep la carn dolenta, car el bestiar, per manca de camps a l'entorn de Barcelona, és conduït a l'escorxadors tot seguit d'arribat i sacrificat quan encara està cansat i febril.

S'imposa, doncs, l'acció dels elements interessats, sigui l'Estat o els Municipis, els productors o els consumidors, per obligar a les Companyies carrileres a establir serveis de preferència per al bestiar destinat a Barcelona. Sempre, però, aquest sistema oferirà inconvenients i la millor manera d'eliminar-los serà o bé portant l'escorxadors a Galícia o bé atansant el camp de producció a Barcelona. O bé fomentar la creació d'escorxadors cooperatius a Galícia, a la manera del creat a Parriño o bé fomentar—com ja hem dit—la ramaderia a Catalunya.

Els proveïdors

Al cap d'un quant temps i de molts de treballs, els camperols gallegos han arribat a crear una xarxa bastant important de cooperatives per a la venda de bestiar, que estan unides en dues unions domiciliades a Lugo i a Santa Maria d'Ortigueira.

A part d'aquestes organitzacions encara resta un gran nombre de camperols isolats que s'entenen amb els tractants.

A Barcelona, els carnisers detallistes, per tal de desfer-se de la tutela a què els tenien sotmesos i els tenen encara ara, de tant en tant, els proveïdors, s'han unit en diverses associacions més o menys cooperatives que s'entenen directament amb els sindicats de Galícia i que sacrifiquen per llur propi compte. Avui dia el trenta per cent de la matança que es realitza a l'Escorxadors de Barcelona ja es fa per compte dels carnisers.

Aquesta intel·ligència entre productors i detallistes podria portar a la llarga algun benefici per al consumidor si no fos les maniobres dels proveïdors que procuren desfer les associacions de carnisers i de retop les associacions de ramaders per tots els

"Cal que els consumidors s'organitzin," ens diu en Josep Duran i Guàrdia, regidor socialista

mitjans possibles, car d'altra manera veurien perdre de dia en dia llur preponderància. A tal fi fan oferir als camperols de Galícia un preu superior per llur bestiar, superior al que podrien aconseguir a la Cooperativa. Aquella pobra gent, enllaminats per l'un o dos duros que els donen de més per cap, deixen de portar el bestiar al Sindicat i el lliuren tot als tractants, representants dels proveïdors de Barcelona. Com a conseqüència d'això, la Unió Sindical que té el compromís d'enviar cada dia una quantitat de vagons de bestiar (de 4 a 6) a les cooperatives de carnisers de Barcelona, es veu impossibilitada de fer-ho per manca de bestiar, i aleshores, ací, els carnisers que s'havien associat per no tractar més amb el proveïdor, es veuen obligats, si volen tenir carn, d'anar a raure novament a les seves mans i a pagar la mercaderia al preu que els la volen donar, si és que la volen donar. Cal afegir, ademés, que els proveïdors, amos com són encara del mercat de Barcelona, saben especular amb l'escassetat que hi ha de bestiar i no tenen cap escrúpol de deixar desproveïda la ciutat per uns dies, a fi de poder aconseguir uns preus més alts per al bestiar que tenen en reserva.

Intervenció Municipal

Per portar algun remei a aquesta situació, l'Ajuntament intervingué en el sentit d'obligar als receptors que rebien més carn de la que necessitaven per a llur concurs, la repartissin entre els que en tenien poca, a un preu fixat. Però els proveïdors aviat han sabut trobar la fugida i d'acord amb els tractants de Galícia, restringeixen la sortida de bestiar i no ve més carn que la que ells necessiten. D'aquesta manera, si bé no poden fer negoci, impossibiliten l'acció de les cooperatives de carnisers, a fi que, igual com passa amb els camperols i els tractants a Galícia, els detallistes, fastiguejats i avorrits, tornin a llurs mans.

Aquest és l'estat de coses que ha motivat el viatge del nostre amic a Galícia, tal com se li ha revelat amb tota la seva gravetat. Com a remei immediat es pensa aplicar—aquest és el criteri del nostre company—el sistema posat en pràctica per l'Ajuntament de Madrid que consisteix a erigir-se l'Ajuntament en proveïdor i fer de receptor de tot o una part important del bestiar que ve, a fi de poder regular sempre el mercat tant pel que fa

als preus com a la normalitat del proveïment.

Cal que els consumidors s'organitzin

Però tot això no són més que tapanbruts. La solució perfecta del problema està en mans dels mateixos consumidors. Si aquests tinguessin consciència de llurs interessos, temps faria que la majoria estarien agrupats en associacions cooperatives de consum que podrien eliminar tota la xarxa d'intermediaris que encareix el producte i dificulta llur proveïment, començant pel carnisser i acabant pel tractant de bestiar. El dia que Barcelona compti amb un moviment de consum important, serà l'hora que s'acabaràn totes aquestes maniobres i tots aquests negocis bruts, car els consumidors es veuran prou forts per intervenir d'una manera resolta, no sols en aquest problema de la carn, sinó en tants d'altres de tanta o més gravetat que aquest. Arribat aquest moment de la capacitat econòmica, de la majoria d'edat del poble consumidor, l'Ajuntament li haurà de delegar totes les funcions que avui exerceix—molt a precari—en salvaguarda dels seus interessos. Cal que el nostre poble esdevingui conscient de la seva força econòmica; que sàpiga que si avui no és res, o millor dit és l'etern explotat, el que ho paga tot, pot arribar, si vol, a ésser l'amo de tot.

LUÍS ARDIACA

ONES LA LLEI?

Un dels principis capitalistes més responsables de la injustícia del règim de treball que patim, és l'exclusiva que l'element burgès s'adjudica en la direcció tècnica, administrativa i financiera (és a dir absoluta i total) dels centres de producció. Aquests principis, axioma del capitalisme, es troba en la totalitat dels codis del treball, com una defensa suprema, una mesura de la qual no ha de sobreixir cap dels beneficis que poden arribar a assolir els assalariats, beneficis regatejats fins a esgotar la pacient misèria llur i concedits no amb un esperit d'equitat, sinó davant l'actitud airada dels que exigeixen reconeixement de drets.

Aquest concepte de la propietat, tan romà malgrat la nostra civilització, és el fonament de les més enormes arbitrarietats que en els nostres dies es cometem. Per ell l'article 21 del nostre Codi del Treball, en el seu apartat segon, diu: «s'estimaran justes causes a favor del patró per poder donar per acabat un contracte abans del seu termini... 2.º»; la manca de confiança deguda en les gestions o en la mena de treball al qual es dediqui l'obrer», i no diu en canvi qui ha de controlar aquesta manca de confiança, que resta a l'exclusiva apreciació dels dirigents i en conseqüència del patró.

Hem vist, ho hem viscut, que per aquesta porta s'ha acomiadat obrers creguts que la possessió d'un contracte de treball a termini els garantitzava un espai considerable de temps previst i han estat desposseïts del dret elemental del seu viure. Això en els casos en els quals existeix un contracte de treball. En els altres casos no cal ni parlar-ne. Els acomiadaments per vellesa, invalidesa, malaltia, estan a l'ordre del dia. Després de tota una vida dedicada a una empresa, aquesta té el dret de llençar l'animal inservible. I cap obrer no hi

pot fer res. Només l'assegurança i encara per justificar la seva especulació, li oferirà de vegades un auxili ridícul, avalat pel burgès que tranquil·litza a un preu irrisori la seva consciència cristiana.

Els obrers en les empreses, mentre no rebin el producte íntegre del seu treball, hi creen una pila d'interessos que són la diferència entre el salari que perceben i el rendiment del seu treball. Fins emprant el dret de propietat romà, fins dintre de les normes jurídiques acceptades per la nostra societat, l'assalariat, l'obrer, té propietat en el capital que serveix per explotar-lo. En tots els balanços de les empreses hi trobareu amortitzades les despeses generals, entre les quals s'hi consignen els salaris al costat dels lloguers d'immobles, llum, transports, etcètera. Per altra part el burgès s'assigna unes despeses de representació, incomparables amb cap salari, i amb tot podrà concedir que és la proporció de retribucions entre el treball i direcció. S'adjudica al Capital l'interès legal, que també el podríem proporcionar amb les rendes del treball, i encara resten els beneficis nets que sempre s'adjudiquen a l'acreciment del capital i a la seva assegurança, el fons de reserva. Evidentment ja és una injustícia comptar com a despesa general els salaris dels obrers, per tal com no són retribucions mortes, absorbides, sense drets ulteriors, però més enorme és la injustícia d'adjudicar al capital el fruit total de l'empresa. El capital té dret, en el sistema actual, al seu interès,

però roba al treball tot el benefici que s'adjudica. Això és perseguible davant dels tribunals, si el nostre dret no fos un sofisme cínic.

Quan uns accionistes no perceben dividend, diuen que perden diners, malgrat que el seu capital resti intacte. Quan un obrer no percep el salari degut, perd dividend i capital, que és molt pitjor, i no li resta, com a l'accionista, el recurs de retirar el seu capital i transformar-lo.

I bé, anem al nostre principi. No cal pas ésser partidari d'un nou estat social per reconèixer que els interessos creats pels obrers en els capitals de les empreses exigeixen la intervenció dels seus propietaris en la direcció de les empreses que serveixen. L'axioma roda per terra fins en els principis jurídics de les nostres lleis. Aquestes lleis que hi són per sarcasme, trepitjades pels anarquistes de dalt, que són els que tindrien més deure d'observar-les, i rebutjades pels anarquistes de baix, que al cap i a la fi en resulten justificats de la seva actitud per la ineficàcia de les mateixes. Després de la llei de la jornada de vuit hores els dependents barbers de Barcelona han hagut de plantejar una vaga perquè els fos concedida (i amb tot encara treballen nou hores). Els dependents del ram de l'alimentació no gaudeixen la jornada de repòs setmanal, després de la llei del repòs dominical, etc., etc. Maura i Largo Caballero exigien de la Confederació Nacional del Treball que es posés dintre la llei i la Confederació els podia, i pot encara, preguntar-los, de quina llei? I amb la Confederació tots els obrers d'Espanya.

XAVIER XAPARRO I RIERA

«Hi ha tres qüestions a Espanya que cap ministre d'Economia pot tocar si no vol que el pengin: la qüestió del blat, la del sucre i la de la carn», — ha dit en Nicolau d'Olwer...

Doncs bé, Nicolau: ens agradaria veure-us penjat.

EL DESARMAMENT DELS ODIS

Ja fa anys, quan JUSTÍCIA SOCIAL es publicava, en la seva primera i gloriosa època, a Reus, realitzàrem una persistent i enlairada campanya en pro del que expressa el títol d'aquestes ratlles: el desarmament dels odis.

La nostra finalitat, el nostre objectiu, era bandejar les lluites fratricides entre els socialistes i els anarquistes (o sindicalistes). ¿No us sembla, amics i companys barcelonins, que avui torna a ésser d'actualitat, que avui àdhuc té més punyenta actualitat que mai aquella campanya i aquella generosa actuació, encaminada a posar pau entre la família obrera?

Macià demanava, fa poc, un armistici entre obrers i patrons per tal de realitzar pacíficament el plebiscit que havia d'aprovar l'Estatut de Catalunya. ¿Cal, ara, aprovat l'Estatut i en vies de fer-lo efectiu, demanar aquest altre armistici entre els obrers de totes les tendències i de totes les ideologies? És, indubtablement, un armistici necessari a Catalunya en aquests moments de renovació política, social i espiritual. És, sobretot, un armistici que podria portar-nos a l'ideal que inspirava aquella antiga campanya nostra: el desarmament dels odis... ¿Tan indispensable a la causa—comuna i santa—de millorament, de capacitació, de redempció proletària!

La guerra civil actual ha d'acabar-

se. Ha d'acabar-se, en primer lloc, pel seu caràcter suïcida, incivil, bàrbar, salvatge. Ha d'acabar-se, sobretot, perquè perjudica els propis interessos dels obrers, perquè esterilitza llurs accions i lluites, perquè incapacita totes les organitzacions i desacredita tots els mètodes, perquè, en fi, sols beneficia a la burgesia i a la reacció. No proposem, no demanem, doncs, res més que cessin d'una vegada per sempre les discòrdies, les lluites i els odis entre totes les col·lectivitats sindicals de la classe treballadora. Llurs punts de vista, les diferències ideològiques que els separin, àdhuc les discrepàncies de tàctica que tot ho emmetzinen, no impedeixen que es pacti, tàcitament o expressament, l'armistici salvador que defensem. Si hi ha reflexió, si la serenitat i la raó s'imposa, si el bé general i comú us guia i us inspira—per damunt de les passions, els fanatismes i les obcecacions—, si us deixeu portar per la tolerància i el respecte mutu, per la cultura i la transigència, veureu com totes les vostres diferències, totes les vostres rancúnies, tots els vostres odis mortals s'atenuen immediatament i desapareixen més tard.

L'ideal seria que a Barcelona s'imposés el bon criteri que domina en totes o gairebé totes les altres poblacions de Catalunya, això és, que per damunt de totes les ideologies hi ha-

gués un sol sindicat de cada professió. Un sol sindicat aliè a totes les alludides ideologies, ampli, generós, obert a tothom i respectuós amb totes les tàctiques i tendències, que aplegués a tots els obrers d'un mateix ofici, per a actuar sindicalment, democràticament, en una acció única i conjunta. En el sindicat deuen, els obrers, sentir-se únicament obrers, explotats, membres d'una col·lectivitat de resistència que treballa en el terreny purament econòmic pel millorament de la classe o de la professió. Totes les altres aspiracions, totes les concepcions i tots els ideals que ens apassionen i ens interessin, deuen defensar-se separatament dels sindicats: els socialistes en el si de llurs agrupacions, els anarquistes, comunistes, etcètera, dins també de llurs centres respectius. Encara recordem que en la nostra pretèrita vida de propagandistes, havíem pres part, nosaltres, socialistes impertèrrits, en una infinitat de mitjans de propaganda sindical o socialista—croada encaminada, sobretot, a organitzar els camperols de diferents contrades de Catalunya—en companyia d'oradors anarco-sindicalistes. I mai vàrem topat, mai varen ésser obstacle a l'obra en què coincidien les nostres discrepàncies doctrinàries, mai succé el més lleu incident ni hi hagué la més petita disputa. ¿Per què a Barcelona no ha d'ésser

possible el que és una realitat a les altres poblacions catalanes?

No tractem, de cap manera, que ningú renunciï a les seves concepcions socials, polítiques o sociològiques. No proposem—què hem de proposar!—que cap militant rectifiqui un sol mot del seu particular tarannà. No es tracta de rectificar, de pastelejar ni de transigir en res. Demanem, només, enteniment, cordialitat, noblesa. Si existeix una innegable coincidència en un punt, en un aspecte de la lluita i de l'acció ¿per què no posar-se d'acord, per beneficiar els interessos comuns, en lloc de combatre's, que vol dir dificultar o fer impossible l'assoliment de cap victòria?

De moment, s'hauria d'establir una relació amb totes les col·lectivitats de les distintes tendències per aconseguir la immediata terminació de l'actual guerra civil. Un veritable armistici. No creiem difícil trobar les bases sobre les quals podria pactar-se. No tan sols s'acabarien les violències cròniques, sistemàtiques i vergonyoses, sinó que tenim la seguretat que, d'aquí poc temps, s'unificaria l'acció sindical barcelonina i s'hauria arribat al desarmament definitiu dels odis.

¿No heu pensat mai, companys, en els beneficis immensos que això reportaria a tothom?

J. R. I M.

POLITICS I TEORITZANTS

Tota política ha de suposar un esforç per a comprendre l'home. Això és tan clar que cal tenir-ho per un principi evident de política social. Les dades per a resoldre tot problema social s'han de cercar en la comprensió de l'home individual i social. La política cal que sigui una confrontació constant dels esdeveniments amb les valors absolutes, i els esdeveniments han de sotmetre's als ideals de pura humanitat.

Un doctrinarisme és un sistema de govern a priori. Forjar una teoria i doblegar-hi l'home concret, l'individu, no és la tasca del bon polític. Dir que cal sotmetre els esdeveniments als ideals de pura humanitat, pot semblar un retorn inconscient al doctrinarisme eixorc; però pot no ésser-ho si s'entén bé la significació d'aquests ideals. Una teoria és fàcilment revocada; els esdeveniments no s'hi dobleguen.

Les valors que no són patrimoni d'una classe o privilegi d'unes famílies, sinó els béns més estimables de tots els homes, han d'ésser la pedra de toc de tota organització social, i els ideals de pura humanitat marquen una trajectòria vers la plena realització. Un polític que prengui per patró els valors econòmics i menysprei els altres, fa teoria amb tendència a la deshumanització de l'organisme social, que no és possible sense una adaptació integral de l'individu. Comprendre l'home fragmentàriament és efecte d'una visió i d'un estat d'ànim que cal superar.

L'esperit de classe, l'instint de conservació exacerbat o l'autosuggestió d'una teoria, són la llavor del fracàs i, malauradament, les forces que impulsen a la majoria dels polítics. La habilitat, la tècnica especialitzada i l'oratória persuasiva són factors indispensables; però no són condicions suficients. El polític no ha de menysprear cap aspecte essencialment humà. Una cultura integral ben sentada i una curiositat sense límit ha d'ésser

la base d'una disciplina jurídica per tal que un home pugui exercir una funció de govern. Jo no diré que tots els polítics hagin d'ésser advocats, però ningú em negarà que una preparació jurídica que impliqui el convenciment que el dret és la vida social amb totes les conseqüències que se'n deriven, ha d'ésser unes de les normes orientadores de la funció de govern.

El rutinariisme i la preparació cívica gastada, repeteix encara que governar és transigir, ço és, fer concessions a tota mena de concupiscències de classe, per tal d'anar tirant. Governar, però, no és anar tirant i que tothom estigui content. Cal sacrificar sempre el qui no tingui raó, i l'olfacte del bon polític, que no s'adquireix, ha d'ensumar qui té raó. La preparació, el factor adquirit, és una noció clara del factor essencial justícia, en l'ordre social, noció que exigeix una comprensió integral de l'home.

El polític no pot menysprear el que han pensat els teoritzants de l'home, individual i socialment. L'espantadís Hobbes, criat entre el luxe i les preocupacions de la vella noblesa anglesa, construeix la societat damunt un error d'interpretació. La por de perdre li feia veure en la força el puntal més segur de la societat. I Rousseau, aventurer de mena i home del carrer, gos falder moltes vegades, fa recolzar l'organisme social en la santa voluntat, com si l'individu pogués capriciosament restar-ne al marge. L'Estat, màxima garantia dels drets individuals, per a l'extrem liberalisme, i única font d'obligacions, per a l'extrem despotisme, no s'ha pogut doblegar com a unitat jurídica viva a semblants teories. Una comprensió unilateral de l'home ha portat, doncs, a falsejar les doctrines del dret polític i social, i per altra banda a governar arbitràriament. Plató, que reflexava una realitat viva transitòria d'extrema divisió de classes, sense arribar a la política de castes, partia

també d'una mala comprensió de l'home. No va superar l'exclusivisme de classe.

La màxima educació cívica avui dia ha d'ésser la possibilitat de superar l'esperit de classe. El teoritzant que mal compregui l'home, és relativament inofensiu si té la sort, per ell i pels seus compatriotes, de restar al marge de la política. El cristianisme que va establir la igualtat de tots els homes, no va suprimir l'esclavitud perquè, com diu molt bé W. R. Inge, de l'Acadèmia Britànica, es tractava d'una igualtat davant de Déu. I això és un truc per anar tirant i una mena d'idea molt cara als nostres catòlics ostrícoles de missa d'una. La igualtat essencial ha d'ésser mantinguda a peu i a cavall pel bon polític, davant dels homes, en aquesta terra, on la diversitat—l'individu—és la diferencial realització, més o menys perfecta d'un arquetipus.

Una política de comprensió, plenament humana encara que enèrgica i intransigent ha d'ésser una tasca de socialització.

JOAN PLANELLA GUILLE

Museu criminal a Roma

A Roma organitzen un nou Museu Criminal. Mussolini vol fer-lo més bonic que els Kriminalmuseum de Dresde i el Museu penal de Budapest.

I Mussolini és home per excellir en aquestes matèries.

Hi haurà tota mena d'armes i curiositats i objectes sorprenents. Un punyal, el puny del qual, és el cap de Jesucrist, fabricat per un pres. Un cap de palla amb cabells fet per un pres que va escapolar-se, mentre el de palla dormia. Bíbliques assenyalsades i rebregades per assassins històrics. Rosaris de devoció dels condemnats a mort. Oracions que deien amorosament els lladres i assassins alabre-

¿SOBREPRODUCCIÓ O SUBCONSUM?

Un economista anglès escrivia recentment: «La baixa dels preus de les primeres matèries és un desastre mundial; hi ha massa de tot.» Doncs, no! No hi ha pas massa de tot. No hi ha ni massa blat ni massa pa. El que hi ha són consumidors que no poden cobrir a bastament llurs necessitats.

Jo em nego a veure en la progressió de la producció una calamitat, un desastre mundial. La calamitat és el poder de compra tan deprimit dels consumidors. He rebut no fa gaire una estadística alemanya en la qual l'autor s'ha entretingut a calcular l'ingrés mitjà dels habitants del món sencer dividint la suma dels ingressos nacionals pel nombre d'habitants, operació que ha donat la xifra ridícula de 450 marcs. ¿Venir a dir a aquests homes que hi ha massa de tot, que ells tenen massa de tot, no és voler rifar-se d'ells? Hi ha una dita popular que diu: massa bé no fa mal. Això és la saviesa humana, més verídica, a voltes, que la saviesa econòmica.

Certament, no ignoro els perills de la baixa de preus, singularment l'atur forçós. Però el remei de l'atur forçós es troba justament en l'augment del poder de compra dels consumidors. Reclamem, doncs, per al consumidor el dret a l'abundància.

CHARLES GIDE

sos, per demanar la protecció de llurs patrons i patronès celestials, abans de començar la feina. Les gàbies on posaven als capellans i monges condemnats a mort. Instruments de tortura...

Hom no diu si hi portaran, també, el punyal dels assassins de Matteotti!...

A. ESCLASANS I EL SEU «VÍCTOR» (1)

A. Esclasans és un dels homes que porta més enllà i d'una manera més ostensible la vanitat, l'ambició, l'egotisme i l'orgull interessat. Catalunya no havia tingut mai un escriptor d'aquesta naturalesa; cap pudor no vela la seva ploma. Gairebé tota la seva obra respon a aquesta finalitat. Ell perdona vides i decreta valors; ell, sobretot, proclama sempre la seva superioritat. Llegiu les seves crítiques, els «articles inèdits» publicats, el diari inserit no fa gaire a *La Revista*. Si algú no hi veïés el que diem, seria perdudament miop. No cal dir, doncs, que si hom no profunditza l'obra d'aquest jove escriptor, troba un autor poc simpàtic. Profunditzant-li, però, se sent una vera reanca, puix que A. Esclasans té un evident talent (ho proclamen les seves teories poètiques—de les quals ens trobem al pol oposat—, la seva crítica, els seus «Ritmes» i els contes aplegats sota el títol «Històries de la carn i de la sang»), i escriu innegablement bé, encara que a estones un xic massa cantellut; si Esclasans fos més generós i no s'encastellés en l'«intellectualisme pur», tan passat de moda, seria una cosa sòlida. Ell s'entesta a ésser així, i nosaltres no hi podem fer res; és ell el qui hi surt perdent.

Vàrem començar la lectura de la novel·la «Victor o la rosa dels vents», després de llegir una lletra oberta a *La Publicitat*, a propòsit de la crítica del llibre escrita per l'amie Domènec Guansé, en la qual Esclasans deia: «...resten trencades totes les relacions entre jo i *La Publicitat*, i prohibeixo a vós i als vostres subordinats parlar de mi i dels meus llibres, els quals, també a comptar d'ara, deixaran d'ésser-vos tramesos per mi. Us prohibeixo, àdhuc, esmentar el meu nom. Si no sabeu de viure, jo us n'ensenyaré. I potser aprendreu d'una vegada a no pronunciar més en va el nom de Catalunya i dels seus literats, infinitament més importants que els seus risibles polítics (!)», i posava certes condicions perquè, els deia, «pugueu seguir honorant les vostres pàgines parlant de mi i dels meus llibres».

No obstant, ens proposarem parlar-ne serenament, oblidant qui és l'autor de «Victor o la rosa dels vents». Reconeixem el seu talent i la seva cultura, enredades en la teranyina de l'egotista ambició desenfrenada, i la real valor d'altres obres, i res no ens havia d'impedir de dir les possibles excel·lències de la seva primera novel·la.

El pròleg: una pretesa auto-crítica. Pròleg i novel·la no concorden. El que ens diu de més cert és l'ordre geomètric i la sistematització de l'obra. Segons ell, la primera part presenta el protagonista «en tot l'esplendor de la seva força, la seva bellesa i el seu orgull individualista»; la segona, una lluita entre l'amor espiritual i el carnal; la tercera és el desenllaç. I, encara, ens descobreix un autor, James Joyce (els nostres lectors, és clar, no l'hauran sentit anomenar mai), i ens diu les influències de la novel·la, ja que a Catalunya, exclama, no hi ha crítiques que puguin fer-ho.

En Víctor Melifel, el protagonista, confessa l'autor que se li assembla. I afegeix, en un excés de pretensió—molt natural en ell—, que si algú li retregués Julien Sorel no el faria callar, però que preferiria que hom es recordés d'Adolf. ¿Què és en realitat Víctor Melifel? És el tipus que es creu ésser el superhome, el minyó d'ambició i egoisme incontrolats, que sent fàstic del món i es basteix entorn unes muralles que el separen dels altres homes. Esclasans ha agafat un caràcter «qui lui ressemble comme un frère», però, conscientment, l'ha exagerat extraordinàriament, l'ha conduït fins al desequilibri més llastimos; i per a acusar-lo més, l'ha fet un intel·lectual inútil, perquè «l'obscuritat i l'hermetisme són el refugi heroic de les ànimes altives per excés de menyspreu estoic». Esclasans sap l'anormalitat monstruosa del seu Víctor i ens ho explica sovint, quan ens el presenta com un turmentat, o li fa dir que «crec que no podria extenuar-me en cap mena de treball que dugés un benefici als meus semblants; abans, m'extenuaria la fam a mi...», o el presenta com un «gran nerviós cerebro-sexual», o, encara, té necessitat adesiara, de remarcar que no és un malalt. Però A. Esclasans creu que el seu protagonista, tal com és, és un home fort, sa i pur, l'home perfecte que no pot ni donar belligerència als restants,

EDUCACIO OBRERA

Ara que l'Estatut de Catalunya ens permetrà exercir el control sobre les qüestions d'ensenyament, serà bo de fer observar l'estat lamentable en què es troben els nostres incipients obrers que acaben d'abandonar l'escola primària.

No solament és precís tenir en compte la formació professional del proletariat català, sinó també procurar-li el cultiu de la seva intel·ligència per a posar-lo en condicions de lluita enfront de la burgesia bo i fornant-lo de mitjans adequats per al desenvolupament de totes les seves facultats.

Cal, per tant, que hom comenci a ocupar-se de l'ambient on s'ha de moure el futur obrer una volta ha acabat l'edat escolar, tenint en compte sempre del determini o de l'abast que s'hagi copsat de les seves aptituds.

Pels efectes simultanis de l'orientació professional i preaprenentatge, és precís que es prepari l'entrada del nostre obrer en la vida del treball amb totes les garanties d'encert possibles. Fins ara—salvant l'obra magna de l'Escola del Treball i de l'Institut d'Orientació Professional, on, dit sigui de pas, hi van deixant records inesborrables els nostres amics i companys Rafael Campalans i Emili Mirra—els obrers de Catalunya—i ja no dic els de més enllà de l'Ebre—entren a les fàbriques, i tallers sense ésser sotmesos a un control d'investigació professional ni sense tenir en compte el grau mínim d'aptituds de què disposen.

Generalment poc preparats en l'ensenyament elemental, arriben a l'edat crítica en què han d'elegir un ofici i sense ordre ni concert, la majoria de les vegades s'enrolen al primer aprenentatge que els surt al pas.

I sota l'egoisme del burgès que només mira la utilitat que pot treure'n i la poca estima que ell mateix professa al treball, tan corrent en aquells anys de preciosa joventut abocats a la rutina i a l'indiferentisme més inicial per totes les coses de l'esperit. I quan arriba fet un home a encarar-se amb el món, quan arriba a l'edat adulta en què ja ha tastat i comprès tota l'amarguesa d'aquest viure sotmès a les institucions burgeses, llavors sorpren a l'obrer, sistemàticament, rebel i destructor que només observa la vida a través d'un prisma simplista—i tan complicada com és!—o bé l'home vençut i acorralat que, per no comprendre els seus drets d'emancipar-se, abdica de tota la seva personalitat i només actua com un autòmata. I entre aquests dos extrems confusio-

naris abocats a la vida sense el més lleu bagatge intel·lectual, s'alça prepotent l'audàcia burgesa, gens humanitària i posa en joc tots els recursos imaginaris per posar-los a tothora en pugna fratricida.

I en mig de l'astorament general i de l'emoció colpidora i esgarrifosa dels qui estimem, per damunt de tot, els nostres obrers, es veu com les picabaralles descendeixen fins l'insult més groller, quan no reflecteixen llüisors de tragèdia.

És revoltant que en el món obrer—l'objectiu del qual és cercar l'emancipació que només es pot assolir posant en pràctica l'axioma de Carles Marx (treballadors del món uniuvo)—encara es donin certa classe d'espectacles que només serveixen per a donar belligerència i satisfacció interna a les burgesies.

Pensin els nostres obrers que tot llur malestar gira a l'entorn d'un problema d'educació. Més que un problema d'Economia i Sociologia jo crec que és un problema de cultura. Em dol dir-ho; però jo estic convençut que, llevat d'una petita minoria, el nostre obrer és molt incult. Veritat que ell no en té la culpa. Sistemàticament, els governs de la Monarquia espanyola li han escatimat els mitjans d'ensenyament, li han tancat totes les portes de la cultura, des de l'Escola primària a la Universitat.

Per això ara que la República—i en aquest aspecte la República catalana—ha d'estructurar noves formes d'organització social, econòmic, etc., que determini una qualitat de valors en tots els ordres, cal no descuidar en cap dels seus detalls aquest afer importantíssim de l'educació obrera, tant en les períodes de preaprenentatge i aprenentatge com en el període en què l'obrer actua com a home i com a ciutadà.

A Barcelona, en petita escala, es fa una formidable obra positiva en l'Escola del Treball. Sense pecar de tendenciosos em permeto afirmar que d'entre les promocions obreres seleccionades que es destaquen, la majoria d'elles han enfilat per aquesta institució modèlica.

El que cal és donar-li una volada més amplíssima a fi que tots els nostres obrers incipients i madurs siguin sotmesos al control pedagògic de la gent tècnica.

Així és com farem la Catalunya gran, culta i pròspera i com, ningú més que nosaltres, serem cridats a regir els seus destins.

JOAN FORMENT

en lloc de veure'l, com el veiem nosaltres, un boig de la pitjor mena, amb cap més superioritat que la que li fa veure la follia. És natural que un protagonista així no faci més que divagar de la manera més llastimosa i sigui una rosa dels vents espatillada, i que, en conseqüència, faci sortir la novel·la inharmoniosa, confusa, sense substància, sense cap ni peus; joc de paradoxes i de laberints inútils. Novel·la d'intellectualisme pur, sí; de «vívissima èpica interior», no se'n troba gens en la «narració subtil»—segons diu ell mateix—de l'Esclasans. En fa l'efecte—l'autor potser ho reconeix—que tot és qüestió de sexualisme insatisfet; altrament, no s'explicaria aquella contenció de sensualitat i aquella preocupació eròtica, manifestada en frases i paraules i en escenes obscenes (algunes repugnants sense cap gràcia en recompensa, com la del bany—que, per altra banda, sembla dir que l'autor no coneix massa les banyeres i les dutxes), ni que el protagonista toqui de peus a terra en trobar una dona que el complau i li ofrena el seu amor. Si Víctor Melifel, creiem hagués satisfet plenament la seva sensualitat—uns anys abans—és a dir, si hagués estat quelcom més que un home que compleix

una funció fisiològica, i encara potser no com cal—, Esclasans no s'hauria vist en la necessitat de masturbar-se el cervell escrivint la novel·la.

Hem dit que Víctor Melifel—un veritable home vulgar, malgrat tot—no toca de peus a terra en lliurar-se a Hortènsia; ¿tal vegada l'autor cercava així la redempció del seu caràcter?; no podem treure'n l'entrellat, però creiem que no, per quant abans ens presenta Víctor com un home amb «un sistema nerviós perfecte, excessivament ben constituït», com un home «massa sa», i en canvi ens diu en el pròleg que, «completament exhaurit», «va rodolant i acaba caient a la falda de la seva antiga núvia».

Influències? ¿Són certes les que ens diu ell mateix? Algunes, sí; altres, rodonament, no; n'hi ha moltes que no esmenta. Ha volgut fer una obra moderna, i si el seu fons és ben demodé, la seva forma és lluny de la psicoanàlisi de Freud, dels «canons sobre-realistes» i del «veritable monòleg interior»; l'autor, certament, ha tingut present Freud i sobretot la seva teoria dels somnis, vista a través, principalment, de Schnitzler—que ell no esmenta entre les influències—, però del sobrealisme i del monòleg interior no en

Gandhi

Gandhi s'ha doblegat davant les exigències de la realitat, i oblidant la seva actitud de no cooperació, s'ha decidit a venir a Europa a prendre part a les discussions de la Taula Rodona. Nou cavaller de l'ideal, Gandhi ha depositat un xic la seva actitud d'apòstol per a vestir-se espiritualment la lliurea dels ambaixadors. Podríem dir que ha davallat de les excelsituds divines on romania, fins al terreny democràtic de les assemblees. I en aquest sentit s'ha humanitzat. En ell es donen la mà el misticisme i el pragmatisme, com en Santa Teresa, posem per cas. Però així com en la mística d'Àvila només hi havia l'urc de la felicitat espiritual, en Gandhi hi ha el desig, no sols de l'alliberació d'un poble, sinó el de la ventura de tot un món. L'apòstol esdevé negociador; el profeta es torna plenipotenciari; l'asceta es converteix en conductor i plasador de multituds. Miracles de la voluntat col·lectiva: Gandhi ja no condiciona els esdeveniments; són més aviat aquests els que determinen la seva actitud i l'obliguen a davallar del seu pedestal, tornant-lo home, quan encara era un símbol. Per bella que sigui la santedat, sembla que Gandhi hi renuncia. Tot sigui per a humanitzar-lo més.

ULISSES

L'ARANZEL VIGENT A ESPANYA

Nosaltres, com a socialistes, som francament lliurecanvistes. L'aranzel és propi del règim capitalista i és sempre un mal greu pel país, per bé que beneficiï els capitalistes.

Però compremem que, mentre no hi hagi un canvi sobtat, no és possible suprimir l'aranzel. Cal fer-lo, doncs, el més beneficiós possible.

L'aranzel vigent a Espanya, aranzel escandalosament proteccionista, és dels pitjors que existeixen. És una tasca urgent de la República fer-ne la revisió.

Però, a més, aquest aranzel espanyol sembla fet amb els peus. És absurd.

N'agafem a l'atzar unes partides, prou eloqüents:

Un quilo d'esmalt nitro-cel·lulòsic fabricat a l'estranger paga de drets de duana 0'60 pessetes.

Les primeres matèries importades per a fabricar a Espanya un quilo d'esmalt nitro-cel·lulòsic, paguen de drets de duana 4'23 pessetes.

Això passa de tots els límits. No cal ésser lliurecanvista per a demanar la immediata derogació d'aquest aranzel.

Esperem de la República un règim aranzelari més just i beneficiós.

fa sinó paròdies. Les influències són diverses i contradictòries, entre les quals s'hi compta alguna dels castellans més desviats; l'autor, confesant-ho, per bé que amagant-ne moltes, potser les més acusades, no es fa cap elogi.

Ens reca de debò que un escriptor del talent de l'Esclasans hagi malgastat el temps amb aquesta novel·la absolutament fracassada i, a més, noiva.

Segurament, però, ens equivoquem de mig a mig en tot el que hem dit, puix que en el pròleg ens adverteix que l'obra és només per als «lectors sensibles i intel·ligents».

J. ROURE I TORENT
(1) Edicions Proa. Biblioteca «A tot vent», volum. 35. Barcelona, 1931.

LA COOPERATIVA "VOORUIT" DE GANT

1881-1931

Avui es celebra el 50e aniversari de la fundació per Eduard Anseele, d'aquesta famosa Cooperativa, orgull dels obrers flamencs

Els obrers de Gant, i amb ells els de tota Bèlgica, celebraran avui i demà les noces d'or de la cooperativa de consum «Vooruit», fundada ara fa cinquanta anys per un grup d'obers gantesos, amb Eduard Anseele al cap. D'aleshores ençà, aquesta societat ha esdevingut un dels més fermes puntals del moviment obrer flamenc i una de les empreses cooperatives més característiques que ens ofereix la cooperació internacional. La seva història és altament interessant i de gran exemplaritat, als obrers catalans dedicada.

Antecedents històrics. — Fundació de la Cooperativa

Gant és essencialment una ciutat obrera. Durant molt de temps els salaris hi foren molt baixos i les hores de treball molt llargues. L'activitat incansable del partit obrer, l'acció dels sindicats i les nombroses vagues han millorat en certa manera aquesta situació.

La primera lluita netament declarada, i parcialment conscient dels obrers organitzats contra els capitalistes i llur legislació, esclatà a Gant a 1857, entre els filadors i teixidors de cotó. Fou aleshores que es crearen els dos primers sindicats d'obers de la gran indústria, que lluitaren per l'augment dels salaris, la disminució de les hores de treball i l'abolició de la llei sobre les coalicions, que negava als obrers el dret de vaga i que ja no existia a Anglaterra de 1892 ençà.

La lluita durà de 1857 a 1865, i malgrat que els fabricants no tingueren cap escrúpol a llançar al carrer centenars d'obers i que la justícia de classe confiscà els cabals de llurs sindicats i els imposà nombrosos anys de presó, els obrers teixidors s'aguantaren fermes plens d'heroisme, fins que el Parlament abolí la llei sobre les coalicions i la situació es millorà com a conseqüència de l'augment de salaris i la disminució de les hores de treball. Durant aquesta llarga lluita, els obrers de fàbrica es trobaren gairebé sols, sostinguts només per alguns artesans. Un sol intel·lectual els oferí el seu ajut i posà desinteressadament a llur servei el seu talent d'orador i escriptor. Fou un home de gran cor que es digué Emile Moyson, i que abandonà la seva família, ben rica, per cert, per a prendre part en la lluita del poble, del qual cantà l'heroisme en les seves poesies, i defensà la causa amb la ploma i la paraula.

D'aquests lluitadors heroics sorgí el nucli central del moviment obrer gantès. Molts dels obrers que el formaven estaven afiliats a l'Associació Internacional de Treballadors (I Internacional) i a la caiguda d'aquesta i de la Commune de París, el moviment gantès quedà paralitzat per un cert temps. No fou sinó al cap d'uns quants anys que l'esperit de l'associació, tan arrelat, malgrat tot, en l'enteniment dels obrers gantesos, tornà a prendre forma. En 1876, trenta obrers teixidors resolgueren fundar un forn cooperatiu sota el nom de *De Vrije Bakkers* (Els

forners lliures). Seguint el mateix procediment dels *Pioniers* de Rochdale, anaren estalviant cinquanta cèntims setmanals, fins arribar a constituir, al cap de deu setmanes, una suma de 150 francs.

El començament no pogué ésser més modest. Es veieren obligats a instal·lar el forn en el soterrani d'una petita taverna, car no pogueren trobar un local més a propòsit. Consta que en 1878 es vengueren 68.000 pans i que la cooperativa no comptava més enllà de 168 socis.

Però, de sobte, la cooperativa prengué una gran volada. A fi de 1880 els socis ja arribaven a 1.500, i a l'exemple d'ella, es fundaren un bon nombre de cooperatives de menor importància, especialment entre gent de la classe mitja i botiguers. Malauradament, el bon temps no durà gaire per als *Vrije Bakkers*. Fundada la cooperativa per obrers que en llur majoria havien pertangut a la Internacional, adoptà des del començament una orientació socialista. Però el creixement ràpid de l'empresa suggerí a bastants dels cooperadors la idea d'apartar la cooperativa de les lluites obreres i polítiques i convertir-la en una societat neutra, sense transcendència social. El grup primitiu s'hi oposà resoltament, i a mitjans de 1881 es produí l'escissió, i els socialistes fundaren una nova cooperativa, a la qual donaren el nom de *Vooruit* (Endavant). Al cap del grup socialista figuraven Edmond Van Bevereu, obrer pintor, i Eduard Anseele, tipògraf, ambdós venedors del periòdic internacionalista *Werker* (El Treballador).

Bevereu ha estat considerat com una de les figures més rellevants del moviment obrer de la seva època. Mort, jove encara, en 1897, no pogué realitzar tota l'obra que podien donar les seves facultats. Anseele, el seu deixeble predilecte, fou el seu principal col·laborador i el que recollí la seva herència. Havia conegut de prop l'obra dels *Pioniers* de Rochdale, la qual orientà el seu esperit vers l'ideal cooperatiu, i en crear la nova Cooperativa, la inspirà en els principis rochdalianos, donant molta importància a les obres socials i de resistència.

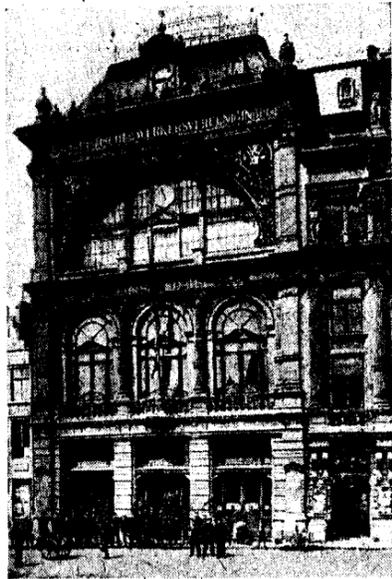
Els primers passos. — Organització

Els primers cabals amb què comptà la *Vooruit* foren mil francs emmanllevats a la societat «Els teixidors fraternals». Amb uns recursos tan migrats, però amb molt d'entusiasme i energia, Anseele donà vida a la Cooperativa. Es llogà un forn i en el mateix any es començà a produir pa per a 150 famílies. D'aquesta manera, i segons la seva pròpia expressió, començà Anseele a «bombardejar la ciutatella burgesa amb pans de quatre lliures». Al cap d'un any els socis eren ja 750.

L'organització de la societat era molt senzilla. Els socis contribuïen a la formació i augment del capital social adquirint una o diverses accions que podien pagar a terminis. Cada soci tenia només un vot. Els dissabtes al vespre o els diumenges al matí els socis anaven a la cooperativa amb llur corresponent libreta a comprar els tiquets de pa que necessitaven per a la setmana. El repartiment del pa es feia a domicili i els repartidors recollien un tiquet per cada pa que lliuraven.

En liquidar l'exercici, una part dels exercicis nets s'aplicava a diverses obres d'assistència social, i la resta es tornava als socis a proporció de llurs compres. Aquestes quantitats no es tornaven en metàl·lic, sinó en bons de 1, 2 o 5 francs, que servien per a comprar nous tiquets de pa o altres articles, car la cooperativa aviat estengué les seves activitats a altres branques comercials.

El règim de la *Vooruit*; com el de tota cooperativa de tipus rochdalià, ha estat des del començament, essencialment democràtic, però la societat, confiant en el seu fundador i director, deixà sempre a Anseele un ample camp on pogués desplegar tota la seva energia, les seves grans facultats d'organitzador i administrador i el seu fi coneixement de la psicologia de l'obrer.

On excelliren les dots d'Anseele fou en l'organització dels serveis annexes a la cooperativa. Un soci es quedava sense feina. Arribava el dissabte i no podia adquirir els tiquets de pa. ¿Com s'ho faria per a donar pa a la seva família? La resposta la donava el vehicle de la *Vooruit* deixant cada dia a la porta de casa seva el mateix pa que les setmanes anteriors, sense que aquesta vegada el repartidor esperés els tiquets corresponents. Quan el soci tornava a treballar, tornava a comprar tiquets. En els primers temps les dones dels cooperadors corrien a la cooperativa demanant ajornaments o facilitats per a pagar el deute, però es quedaven joiosament sorpreses quan els deien que no devien res. Queia malalt després un dels fills. Un metge assistia el malaltet i es negava a cobrar honoraris. Tampoc a la farmàcia no cobraven les medicines. La *Vooruit* s'encarregava de totes aquestes despeses. Les dones, si de bell antuvi es mostraren un xic hostils a la cooperativa, acabaren per ésser les seves partidàries més apassionades.

Anseele posà molt d'interès a fer veure als associats i a llurs esposes que no se'ls afavoria amb actes de caritat, ni eren beneficis gratuïts els que rebien, sinó que, en definitiva, eren ells mateixos els que pagaven, car la *Vooruit*, si podia fer tot això era gràcies als remanents que aconseguia amb la fabricació i venda de pa i més tard d'altres articles, o sigui, el benefici dels forners i dels botiguers que la cooperativa conservava i aplicava en bé dels seus socis.

Aquesta propaganda, que tan directament és dirigida al sentiment dels obrers, donà grans resultats en pro del creixement i progrés de la *Vooruit*. En 1888 es llogà una vella fàbrica on s'instal·là una fàbrica de pa, un establiment de queviures, un cafè i una sala de reunions. Al cap d'uns quants anys la cooperativa construí una gran fàbrica de pa i en 1902 el magnífic casal del Mercat del Divendres, que constitueix el seu estatge actual.

Empreses anexas. — «La Flota vermella» d'Ostende

Així com les empreses de producció i de crèdit de les cooperatives de gairebé tots els països d'Europa són de propietat exclusiva de les societats consumidores, els cooperadors belgues, principalment els de la *Vooruit*, sota l'habilitíssima direcció d'Anseele, han reeixit en la creació de grans empreses, al capital de les quals tothom pot contribuir. Aquestes empreses no són cooperatives pels termes legals de llur constitució, sinó societats anònimes, però serveixen la causa cooperativa i estan sota el control de la classe obrera.

La pedra fonamental de l'organització és el «Banc Belga del Treball», constituït com

una societat anònima bancària, les accions de la qual, en una gran part, són propietat de la *Vooruit*. D'aquesta manera aquesta entitat constitueix avui una nova forma d'organització obrera; és un exemple viu de com la cooperació de consum ha pogut penetrar en el camp de la gran indústria per mitjà de la banca. A l'entorn de la *Vooruit* graviten tota una sèrie d'empreses industrials, filats i teixits de cotó i de lli, gèneres de punt, construcció mecànica, fumisteria, fundició, carrosseries, tallers de confecció, cereseries, fàbriques de xicòria, de xocolates, de pesqueries marítimes, etc...

Un exemple interessantíssim ha estat la constitució de la societat de pesca la «Flota vermella», d'Ostende.

El personal assalariat dels diversos ports pesquers belgues sentí la necessitat de millorar les seves condicions de vida, i per tal d'aconseguir-ho es llançà a la vaga. Això fou en 1919. A conseqüència d'aquesta vaga molts mariners i pescadors, adhoc capitans d'embarcació, quedaren sense feina. En no trobar treball anaren a trobar Anseele per tal que estudiés la constitució d'una societat per accions. Anseele, veient que es tractava de gent formal, prengué l'afèr pel seu compte. La classe obrera agrupada en les cooperatives, ¿no era una clientela suficient per a donar vida a una empresa de tal mena? La *Vooruit* subscriuí dos milions de francs; els sindicats obrers, principalment els del transport, i algunes altres cooperatives, subscriuiren un milió; el Banc de Treball, 400.000 francs, i 600.000 francs foren subscriuïts per particulars i agrupacions diverses. En començar a operar la nova societat, a fi de 1920, comptava amb un capital de quatre milions de francs. D'aquesta manera pogué adquirir un utilatge molt superior al de les empreses privades i situar-se en el primer lloc. Actualment les pesqueries d'Ostende tenen establert un servei complet de distribució per mitjà de vagons frigorífics per proveir directament els principals centres del país, eliminant d'aquesta manera tota una sèrie d'intermediaris, que en altres llocs, singularment a casa nostra, encareixen d'una manera desconsiderada el producte.

Situació actual de la «Vooruit»

La situació actual de la cooperativa queda expressada amb les següents xifres estadístiques, corresponent a l'exercici anual de 1929-1930:

I.—Nombre de socis:	23.490.
II.—a) Xifra total de vendes:	francs 56.921.082.
b) Xifra de vendes per seccions:	
1. Forns:	19.409.656 francs.
2. Carbó:	5.748.424 »
3. Cerveseria:	1.910.745 »
4. Teixits:	6.261.290 »
5. Queviures:	14.566.787 »
6. Calçats i pells:	732.775 »
7. Mobles:	2.189.845 »
8. Farmàcies:	2.724.901 »
9. Carnisseries i porcateries:	1.252.690 »
10. Cases del Poble:	2.108.969 »
Total:	56.921.082 »
III.—Actualment la <i>Vooruit</i> posseeix 22 Cases del Poble, de les quals 20 amb sales de festes; 7 Farmàcies, 16 Magatzems de teixits i confeccions; 4 Carnisseries; 1 Porcateria central; 1 cerveseria; 2 forns; 2 magatzems de carbó; 54 establiments de queviures; 1 Magatzem de calçat; 1 Magatzem de mobles.	
IV.—Retorn de beneficis als socis:	1.146.200 francs.
V.—Capital subscrit:	294.900 francs.
VI.—Caixa d'estalvis, import dels dipòsits:	48.612.878 francs.
VII.—Immobilitzacions: Immo-	
bles	23.515.591
Màquines i mobiliari	6.911.840
Total	80.426.931

Informacions socials i econòmiques

Els deutes d'Alemanya

Heus ací algunes xifres que expliquen, més que molts comentaris, la situació actual d'Alemanya i la seva repercussió en els països líders del capitalisme:

De 1925 a 1930, Alemanya ha demanat al crèdit mundial:

	Prèstecs a llarg termini Reichsmarks
Collectivitats públiques	3.000.000.000
Empreses privades	5.000.000.000
Participacions estrangeres en empreses alemanyes	7.000.000.000
Total	15.000.000.000

	Prèstecs a curt termini Reichsmarks
Collectivitats públiques	1.000.000.000
Bancs	8.000.000.000
Empreses particulars	3.000.000.000
Total	12.000.000.000

Després de la caiguda del mark, Alemanya ha contractat un deute total de 27.000.000.000 de reichsmarks. Aquesta immensa suma ha estat despesa en el procés rapidíssim de racionalització industrial, en avenços als exportadors per a la concessió de llargs crèdits als comerciants sudamericans i orientals (crèdits que s'han perdut quasi íntegrament) i per a eixugar els déficits dels pressupostos del Reich, dels Estats i de les municipalitats.

Els pressupostos de despeses del Reich, dels Estats i de les municipalitats per l'any 1930-1931, ascendeixen a 23.500.000.000 reichsmarks, contra 7.250.000.000 de 1913.

El pressupost de despeses del Reich sol, any 1930-1931, ha estat d'11.000.000.000 reichsmarks, contra 6.828.000.00 de l'exercici 1925-1926. En aquesta any, doncs, el pressupost de despeses del Reich ha augmentat un 90 per cent.

L'augment no és degut als deutes de guerra. Durant el mateix període la càrrega de reparacions de guerra pujà de 550.000.000 a 1.046.000.000, és a dir, un augment del 10 per cent sobre el conjunt del pressupost. Les causes preponderants de l'augment són: els socorsos als parats, l'extensió dels serveis socials i la major complexitat de l'administració i de les despeses generals. És interessant subratllar que l'augment astronòmic del pressupost alemany coincideix amb una disminució de les despeses improductives de caràcter militar.

Anglaterra i Estats Units han estat els prestamistes quasi exclusius d'Alemanya. Això ens dona l'explicació de llur frisança en agreujar-se la crisi interior alemanya, per l'acció de factors polítics i econòmics propis i per la pressió de la crisi mundial.

La declinació d'Anglaterra

Anglaterra perd la clientela oriental. Al Japó i a Xina els seus productes són venuts pels productes japonesos, xinesos, nord-americans i alemanys.

Els teixits de cotó anglesos no resisteixen al Japó la competència autòctona. I el Japó és ja un competidor dels anglesos en els mercats mundials. L'exportació del Japó era, l'any 1903, per valor de 2.000.000 lliures esterlines, i de 41.000.000 l'any 1929. Amb els teixits de llana succeeix el mateix.

Les bases actuals dels intercanvis japonesos són Estats Units i Alemanya.

La declinació anglesa a Xina no és menys forta. Tots els grans països exportadors han augmentat llurs operacions. Sols Anglaterra les ha vist disminuir. Heus ací les xifres per l'any 1929:

Anglaterra, disminució de	83 %
Alemanya, augment de	36 »
França, augment de	100 »
Japó, augment de	52 »
Estats Units, augment de	270 »

L'any 1928 el total del comerç exterior xinès va ésser per un valor de 320.000.000 lliures esterlines.

Les causes de la declinació anglesa, segons l'informe de la comissió presidida per M. Ernest Thompson, són aquestes:

- Producció del Japó.
- Situació econòmica favorable dels Estats Units.
- Preus baixos dels productes alemanys

i altres potències europees, comparats amb els anglesos.

d) Millors mètodes de venda—intelligència i energia combinades—dels Estats Units i Alemanya.

e) Certes deficiències dels mètodes anglesos de distribució.

En resum: es tracta d'una qüestió de preus. I per a resoldre-la, la comissió recomana una reducció general de salaris i la racionalització de tota la indústria anglesa.

Pressupostos dels obrers californians

El Comitè Heller, d'investigacions econòmiques de la Universitat de Califòrnia, ha publicat un estudi sobre els pressupostos de 98 famílies d'empleats tramviaris de la regió de San Francisco. Les famílies varen ésser escollides d'acord amb la branca local de l'«Amalgamated Association of Street and Electrical Railway Employees of America».

Ingressos per any Fons de renda	Promig en dòlars	Percentatge del total
Guany del cap de família	1.658'25	87'9
» accessoris del id.	18'81	0'7
» de la muller	49'36	2'6
» dels nens	24'67	1'9
Pensionistes i rellogats	66'35	3'5
Propietat	35'62	1'9
Obsequis rebuts (en diners)	5'16	0'3
Indemnització per malaltia	18'74	0'8
Diversos	19'80	1'0
Total	1.886'26	100

Despeses per any	Total en dòlars	Percentatge del total
Alimentació	789'80	38'0
Vestits	239'32	11'2
Lloguer	378'19	17'9
Conservació de la casa	145'35	7'0
Mobles i altres	75'87	3'8
Diversos	487'42	22'4
Total	2.109'40	100'0

Dèficit per any: 228'14 dòlars.

La meitat de les famílies eren propietàries de llur casa. Per família tenien 4'7 habitacions. El lloguer varia de 20 a 80 dòlars mensuals. Entre despeses de conservació de la casa hi figuren la llum i el combustible. Entre despeses diverses hi ha la compra i el manteniment de l'automòbil, metges, medicines, distraccions, cultura i «operacions» financeres.

En la realitat, el dèficit no és tan gran, puix, diu l'informe, les famílies sempre tendeixen a augmentar la valua de llurs despeses.

Promig de nens per família: 2'2.
De les 98 famílies, 97 gaudeixen de sala de bany domiciliària moderna.

Estatut del periodisme

La Comissió consultiva dels treballadors intel·lectuals, reunida a Ginebra, ha aprovat l'Estatut del periodisme preparat per la comissió tècnica.

Aconsella, la subcomissió, després de consultar molts tècnics patrons i periodistes, els controls col·lectius de treball; la creació de llistes de periodistes professionals; els comitès paritaris encarregats de discutir, en comú col·laboració de les associacions patronals i periodístiques, les qüestions relatives al desenvolupament de la premsa en general i a les condicions del treball en particular, i, principalment, reconèixer la qualitat de professionals entre els diferents col·laboradors dels periòdics; el reconeixement, per tots els Estats, de la Carta de legitimació internacional creada complint els acords de la Conferència de tècnics de la premsa de la Societat de Nacions; demanar al Consell d'administració de l'Oficina Internacional de Treball comunicui els resultats de la consulta dels tècnics als governs i organitzacions de premsa interessats, i faci publicar l'estudi; i prenga a l'Oficina Internacional del Treball que segueixi amb cura el desenvolupament de l'Estatut dels periodistes en els diferents països, estudiant per això, principalment, les qüestions del recrutament i protecció de la professió.

El Banc Nacional de Txecoslovàquia

El Banc Nacional de Txecoslovàquia acaba de complir el primer quinquenni de la seva actuació. En aquest període tan curt els progressos realitzats han estat considerables, com es pot veure comparant els balanços de la Banca de l'any 1926 i l'actual:

	Actiu	Passiu
	1926	1931
En milions de coronas		
1. Encaix d'or i argent	1.074	1.545
2. Valors disponibles a l'estranger	1.203	2.504
3. Operacions crèdit.	281	525
4. Deute públic.	4.955	3.433
5. Departament bancari (en liquidació)	704	323
6. Compte d'ordre	—	546
7. Diversos	499	302
Total	8.726	9.198

Si passem als detalls de l'activitat del Banc, veurem que el total del deute d'Estat a primer d'abril de 1926 era de prop 5.670 milions de coronas, mentre que a fi de 1930

era de 3.778 milions, o sigui 1.900 de menys.

Pel que fa a la circulació del diner, el Banc, durant els cinc anys de la seva actuació, ha baixat el tipus de descompte oficial del 6 al 4 per cent, fet que cal reconèixer com d'una importància considerable. El Banc Nacional de Txecoslovàquia ocupa el novè lloc entre els 20 bancs d'emissió, pel que fa al tipus oficial de descompte, i es troba en millor situació no sols de Rússia (8 per cent) i Polònia (7'5 per cent), sinó d'Hongria (5'5 per cent) i Àdhuc d'Alemanya.

La cotització de la corona txecoslovaca equival, durant aquests cinc anys, a una mitjana de 2'96 dòlars per 100 coronas i de 164'25 coronas per una lliura esterlina, és a dir, que ha estat molt aproximada a la paritat. L'estabilitat de la corona txecoslovaca mereix ésser remarcada. En 1930 la diferència entre la cotització més alta i la més baixa fou de 0'7 per cent a Londres i de 0'3 per cent a Nova York. Una diferència tan insignificant situa Txecoslovàquia, junt amb Itàlia, en el primer lloc entre els dotze països dels quals tenim dades.

El valor total de les operacions de descompte de lletres pel Banc ha pujat, en 1930, a la suma de 1.918 milions de coronas contra 512 milions en 1927.

Tot això prova que el Banc Nacional de Txecoslovàquia ha preparat el terreny per a guanyar la reputació d'un establiment d'emissió molt prudent que marxa endavant d'una manera gradual, però ferma, per tal d'esdevenir una sòlida institució que regularitzi el mercat de crèdit i el mercat monetari del país.

Prof. S. BORODAEVSKY
Praga

Comunicat especial a J. S.

COMARCALS

GIRONA

El tren de Palamós

Aquests dies hem pogut llegir que el Govern ha hagut de concedir la quantitat de seixanta mil pessetes als F. E. Espanyols, o sigui, els que van des de Girona a Palamós i a Banyoles, degut a què els obrers que no podien cobrar fa unes setmanes varen declarar-se en vaga i ha vingut la paralització del tren esmentat fins a rebre la dita quantitat per a pagar els obrers, i veurem aleshores si continuarà tirant gaire temps. Feren bé aquests companys de no voler treballar si no se'ls pagava les setmanes endarrerides i se'ls garantitza que aniran cobrant.

Jo he de confessar amb sinceritat que mentre als companys obrers els fos possible de trobar on guanyar el jornal, tindria una gran satisfacció—i segurament que amb mi molts—que no tornés a córrer això que en diuen el tren de Palamós, i que ningú no donés cap quantitat per poder anar tirant.

Dic tot això perquè no comprenc ara ni he comprès mai per què un tren pot córrer per la carretera amb els continuats atropellaments succeïts i els que poden succeir, ni per què es concedí un tal permís de circulació.

Han estat diferents els atropellaments, i això no ha fet que la premsa d'aquesta ciutat s'aixequés a fer una campanya fins a remoure tota la comarca i aconseguir que no continués circulant per la carretera com un vianant qualsevol. No tindria res a dir si aquest circulés en línia pròpia i amb les corresponents barreres i vigilants, per a evitar desgràcies, però des que surt de Girona,

passant pel carrer de Pedret i Pont Major, amb bifurcació aquí per anar a Banyoles, fins a Palamós, la major part del seu trajecte, i precisament allà on hi ha més perill, passa per la carretera i pels carrers com qualsevol persona.

Pot convèncer-se dels gravíssims perills tothom que vulgui, veient com pels carrers de Pedret, Pont Major i Sarrià, entre altres, no passa ni a dos metres de distància de les cases, habitades totes elles, i no diré dels llocs d'encreuament, on no hi ha ni una sola barrera ni personal per a prevenir els altres vehicles. Hem pogut comprovar que estava mancat de personal per al servei que feia, ja que així veïem que un mossos feia de cap, despatxava bitllets i quantes feines se li presentaven, i com no n'hi hagués prou, ni llibre de reclamacions hi ha, contestant que es vagi a Palamós a reclamar, com em succeï a mi una vegada.

Crec donar el crit d'alerta perquè qui més autoritat tingui pugui obtenir la revisió del permís concedint la circulació d'un tren (encara que un empleat digné tramvia, per a justificar potser així el córrer per carretera), que va alimentat amb carbó i portant diversos vagons amb forta càrrega, per la carretera, i que si és que pot continuar corrent que ho faci en línia pròpia, com els altres que tenim per aquí.

Això en temps del passat règim era tolerable, perquè no podia demanar-se justícia en res, però en el actual, vingut per a obrar amb justícia i posar les coses en el seu lloc, té l'obligació d'anular el permís que tan malament es concedí, i tots els que correm per aquí podem estar-ne agraïts, per no haver d'estar continuament amb l'ai al cor.

M. ROS

Ha dit Ford, i com a capitalista hi veu clar: la banca ofega la indústria. I afegim nosaltres: el capital industrial i el capital financer, ofeguen el món

A C C I O S I N D I C A L

Les vagues, armes de dos talls

De la C. N. T. s'ha dit que no faria cap revolució, ni social ni de cap mena. I és realment veritat: la C. N. T. no farà, per ella, mai res, com ja no ho fa ara. La C. N. T. és una entelèquia, no pesa ni existeix, més que com un poder moderador, dins l'organització conjunta del sindicalisme, i estem veient com els sindicats, en un esperit més anàrquic del que ells mateixos es pensen, actuen cadascun per separat, sense aquesta superestructura, que és la màscara ferotge, el pau, que es maneja, però que no val sinó pel que dessota d'ella s'amaga.

La plaga de les vagues seria la confirmació del que diem. La C. N. T., si realment fos portada per gent la més indocta, la menys responsable, no podria escapar a tenir una visió de conjunt del problema social. Aquesta visió avui no existeix en el seu si. Acovardida, la C. N. T., deixa fer el curs lliure als elements anàrquics que pululen dintre els sindicats, i va lamentablement a remolc, va enduta per un

corrent, potser falsament democràtic, però que anulla per complet controls, opinió i una mínima expressió d'ordre superior que es necessita per arribar a traduir les vagues en triomfs per al proletariat, i no en fracassos que poden endur-se amb ells, no tan sols el prestigi del sindicalisme, sinó també la seva part integrant: l'obrer en potencial convertit en indigent.

Les vagues que s'han produït en aquests darrers temps, tenen totes la mateixa gènesi. El sindicat especialitzat ha planejat unes bases, que no s'han acceptat. Entre unes i altres bases, potser no hi ha hagut més paral·lel que una semicoïncidència en propagar el «comunisme llibertari» com a fi. Ni l'oportunitat, ni el to, ni la tendència no han estat controlades per la C. N. T. Amb procediments realment anàrquics, les bases han estat plantejades, i la no acceptació ha donat lloc a la vaga. Però ni la C. N. T. ni moltes voltes l'obrer de baix ha tingut en això la més mínima participació. Entre uns i altres els elements anarquistes, veritables arrivistes, s'hi han interposat en forma de comitès d'execució.

És possible, doncs, que la C. N. T., que ve preconitzant els principis anarquistes, en sigui ella mateixa una víctima. Les vagues no poden posar-se ni jugar-se a cara i creu; la vida de l'estament obrer necessita un ajut dins l'opinió per a subsistir, i per a triomfar. L'obrer d'avui el té, aquest ajut. Li consta que el té. Però els mitjans que empra la C. N. T., forçada per la política absurdament anarquista infiltrada, li fan perdre de dia en dia, i és llàstima, car l'obrer català potser mai no ha tingut darrera seu la força de la raó com la té ara.

I aquesta política suïcida, aquest fons derivat en un estat morbós de pertorbació no portarà a les files sindicalistes més que la desconfiança entre ells. La C. N. T. està abocada a una gangrena de descomposició, l'obrerisme la veu cada dia amb més recel, amb ulls més intensos i amb el pànic absurd que es produeixen traïcions. Si dins els sindicats hi hagués aquesta dosi de mútua confiança, si tot estigués plantejat en uns altres termes de més responsabilitat, i els homes que menen aquest monstre de mil caps, fos sin homes que tinguessin conquerida una personalitat política a plena llum, si haguessin donat proves d'ésser íntegrament portaestendards del proletariat, si no hi hagués del perill que els càrrecs els capginessin i els fessin contraris als propis sindicalistes, la C. N. T. seria avui el partit polític de la revolució. Però no ho és ni ho pot ésser. Perquè està minada per la desconfiança, perquè el seu programa és

impracticable, pastat amb anarquisme, i perquè a força de caparrades, els obrers l'atien per obrir-se pas, i no la volen més que per aquesta funció mínima. Per aquest paper de «catapulta» ho sacrifiquen tot: diners, pau i feina.

L'acefalisme dels sindicats els porta a les més dures proves. La mínima precaució faria evitar que es plantejar vagues en moments de crisi com els d'ara, en lloc d'afavorir l'obrer, afavorissin el patró. Posar-ho en aquest terreny fals, pel deliri de grandeses, pot portar un cop fortíssim, a tota l'obra feta fins ara, pel sindicalisme.

No podem censurar les vagues, no podem posar davant els obrers un signe de desmoralització, però creiem que és un deure en aquests moments el dir a aquests directores del cos més fort del país: La raó de l'obrer no pot, no deu malmetre's, per una inèrcia suïcida. L'obrer ha de triomfar sempre, i ha de fer sentir més lluny que no pas ara la seva veu. Si no podeu portar-lo fins al seu terreny més fort, el de la política, el programa socialista l'hi portarà. La necessitat de claredat i de confiança en seran els factors primers.

VERITAS

SINDICATS DE VAGUISTES?

(Continuació de la pàgina 1)

anarquista o simpatitzant li és negat el dret d'ocupar càrrecs representatius dins de l'organització. Si exposa la seva opinió i aquesta és contrària als corrents de la minoria agitadora, la seva veu és ofegada per forts aldarulls promoguts per uns llibertaris que atempten constantment contra la llibertat del pensament. A les assemblees no s'ha pres mai cap acord per votació secreta; sempre s'ha emprat el procediment arbitrari i antidemocràtic dels acords per aclamació, sistema sempre dubtós per a palesar la verdadera voluntat d'una assemblea.

Són molts els obrers que, un any darrera l'altre, esperen veure acabada la intromissió dins els sindicats d'aquests individus irresponsables i incapacitats per a emprendre qualsevol obra constructiva. El sectarisme, sigui del color que sigui, és un tòxic que enverina les passions. És una vena posada als ulls que no deixa veure la llum radiant de la veritat. És la ignorància barrant el pas a la intel·ligència; única força que, juntament amb la voluntat, és capaç d'edificar, de construir i de menar el proletariat pel veritable camí de l'emancipació.

Contra aquest sectarisme caòtic i inorgànic, enemic de tota organització, hem de vessar totes les nostres energies, si volem que la C. N. T. ocupi un lloc digne entre els proletariat mundial organitzat, i deixi d'ésser una organització de sindicats de vaguistes.

F. VILADOMAT

Unió Socialista de Catalunya

Comitè Executiu

Sessió d'agost 9.—Presentes: Capdevila, Coloma, Comorera i Torres, i el regidor Duran i Guàrdia.

Després de resoldre diversos assumptes administratius i de tràmit, es discuteix i s'aprova per unanimitat la següent proposició del company Comorera:

«Tenint en compte la situació de l'Ajuntament de Barcelona i la necessitat imperiosa de desenvolupar una acció intensa i constructiva, el Comitè Executiu de la Unió Socialista de Catalunya, resol:

1.ª Que els regidors socialistes per Barcelona es constitueixin en minoria.

2.ª Que en el si de les Comissions i en les sessions públiques actuin com a minoria i d'acord amb els principis i tàctica del Partit.

3.ª Que mentre l'interès superior de la ciutat no s'hi oposi, mantinguin cordial i solidària aliança amb el grup d'Esquerra Republicana, fidels al pacte encara vigent.»

Constitució de les Comissions Permanents

El dia 7 del corrent es varen reunir els companys designats pel Comitè Executiu com membres de les comissions permanents d'organització i propaganda. En breus paraules el company Comorera explica el pla d'acció aprovat pel Comitè Executiu, quedant constituïdes en la següent forma dites comissions:

Barcelona-ciutat. — Joan Fronjosà, Francesc Viladomat, Joan Capdevila, Rafel Campalans, Conrad Guardiola i J. Roure i Torent.

Barcelona-circumscripció. — Francesc Muntanyà, secretari; Felip Barjau, Duran i Guàrdia, Josep Roger, M. Serra i Moret i J. Escarpenter.

Girona. — Xavier Xaparro, secretari; Joan Forment, Joaquim Xirau Palau, Modest Palahí, Manuel Roset

Sala, Enric Torres i J. M. Coll Masaguer.

Tarragona. — R. Castellort, secretari; Joan Coloma, Josep Xirau Palau, Cosme Rofes i Esteve Vendrell.

Lleida. — Lluís Ardiaca, secretari; Joan Comorera, Isidor Musoles, Rafel Campalans, Joan Aleu, Josep Santaló i Joan Sarrado.

Comissió de Tàctica

Convocada pel Comitè Executiu va reunir-se el dia 11 la Comissió de tàctica nomenada en la darrera assemblea general de socis de la Unió Socialista de Catalunya. El company Comorera, en representació del Comitè Executiu, manifesta el pensament d'aquest i la urgència de la tasca a realitzar. I després d'ampli canvi d'idees, es constitueixen les següents ponències:

Ponència constitucional: M. Serra i Moret, Josep Xirau, Rafel Campalans i Sales.

Ponència sindical: Felip Barjau, Granier Barrera, Joan Fronjosà i Francesc Viladomat.

Ponència cooperatista: Duran i Guàrdia, Lluís Ardiaca i Joan Comorera.

Ponència agrària: R. Castellort i Joan Comorera.

Ponència d'acció internacional: M. Serra i Moret i Joan Comorera.

Ponència d'acció municipal: Rafel Campalans, Joaquim Xirau, Duran i Guàrdia, Cosme Rofes i Francesc Muntanyà.

Les respectives ponències han de presentar els avantprojectes el 1.er del proper mes de setembre.

Assistiren a la reunió: Cosme Rofes, Granier Barrera, Joan Capdevila, Joan Fronjosà, Joan Comorera i Sales.

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

ELS PATRONS ANARCO-SINDICALISTES

La companyia de tramvies ha augmentat en cinc cèntims el preu de qualsevol trajecte. Altres han augmentat els preus de l'oli, de la carn, del bacallà. I veus malastrugues xiuxegen que el mateix faran amb el pa, les patates i els altres queviures.

Per a mantenir els preus alts, a Barcelona, tots els dies es llencen tonelades de verdures i de peix. Per a no baixar els preus dels lloguers, els propietaris, com si obeïssin a previ acord, prefereixen suspendre les noves construccions.

Per no voler resoldre a fons els problemes financers públics, es mantenen els drets de trasllat de

domicili, les cèdules personals de valors arbitraris. I es segueix cobrant l'impost d'inquilinat, taxat per una concepció classista que afavoreix els benestants.

I no parlem de la llum, del gas i de l'aigua, amb les seves taxes extorsives i pitjors «drets» de medidors!...

On és l'acció dels poders públics?

No n'hi ha prou amb demanar paciència als obrers. És necessari que la paciència d'uns vagi junyida amb la tasca positiva dels altres.

La negligència dels poders públics excita la fam

dels especuladors, de tota la fauna anarco-sindicalista de patrons que es burlen de les lleis, de les fortes companyies que abusen de drets contractuals obtinguts en anys de vergonya ciutadana, dels acaaparadors que minven l'aliment dels nostres nens, dels propietaris que practiquen la usura...

S'ha de reaccionar enèrgicament. Aquest és el deure sagrat dels poders públics. I la millor tasca que poden desenvolupar per a afermar la República i anihilar els professionals d'una revolució que no pensen fer.